

PRIMJERAK ZA UČENIKA

Republika Srbija
MINISTARSTVO PROSVJETE
ZAVOD ZA VREDNOVANJE KVALITETE
OBRAZOVANJA I ODGOJA

ZAVRŠNI ISPIT NA KRAJU OSNOVNOGA OBRAZOVANJA I ODGOJA

TEST
HRVATSKOGA JEZIKA I KNJIŽEVNOSTI

IDENTIFIKACIJSKI OBRAZAC

IME, IME JEDNOGA RODITELJA / DRUGOGA ZAKONSKOG ZASTUPNIKA, PREZIME UČENIKA

IDENTIFIKACIJSKI BROJ UČENIKA

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

OSNOVNA ŠKOLA

_____

MJESTO

_____

OPĆINA

_____

POTPIS DEŽURNOGA NASTAVNIKA

Rezultati se mogu pogledati na portalu **Moja srednja škola**: <https://mojasrednjaskola.gov.rs> unosom jedinstvenoga identifikacijskog broja učenika (desetoznamenkasta zaporka učenika). Zbog preuzimanja skeniranoga testa u pdf formatu, u dijelu gdje su dostupni rezultati završnoga testa, nužno je unijeti jedinstvenu zaporku testa.

Jedinstvena zaporka testa: 151220231131

Ako roditelj / drugi zakonski zastupnik ima nalog na portalu **Moj esDnevnik** ili ima nalog na **Portalu za elektronsku identifikaciju eID.gov.rs**, kojim pristupa portalu **Moj esDnevnik**, tada osim uvida u rezultate završnoga testa, na portalu **Moja srednja škola** može iskoristiti i neku od sljedećih elektroničkih usluga: podnošenje prigovora na rezultate završnoga ispita, podnošenje elektroničke liste želja i podnošenje elektroničke prijave za upis u srednju školu.

UPUTA ZA RAD

- Test sadrži **20** zadataka koje trebaš riješiti za **120** minuta.
- Piši čitljivo, latiničnim slovima, vodeći računa da tvoji odgovori budu razumljivi, ali i gramatički i pravopisno ispravni.
- Pri rješavanju zadataka u kojima se od tebe očekuje da nešto dopišeš, uvijek se koristi punim nazivima; kratice nisu dopuštene (npr. treba napisati imenica, a ne im. ili lokativ, a ne lok. i slično).
- Popuni test **plavom kemijskom olovkom** (tijekom rada možeš se koristiti grafitnom olovkom i guminicom).
- Odgovor napisan samo grafitnom olovkom neće biti prihvaćen.
- U zadatcima s ponuđenim odgovorima neće biti prihvaćen prepravljeni odgovor.
- U zadatcima s ponuđenim odgovorima, u kojima je samo jedan točan odgovor, dobivaš 0 bodova ako pored točnoga odgovora označiš i neki netočan.
- Obrati pozornost da se zadatci razlikuju prema načinu na koji trebaš odgovoriti.
- Nemoj ništa upisivati na QR kodove (QR) koji se nalaze na svakoj stranici testa.

U nekim zadatcima izabrat ćeš točan odgovor tako što ćeš obojiti odgovarajući kružić. U zadatcima u kojima postoji više točnih odgovora potrebno je obojiti više kružića. Vodi računa da kružić mora biti obojen jer će samo tako odgovor biti prihvaćen.

PRIMJER OBOJENIH KRUŽIĆA

U zadatku s jednim točnim odgovorom

Koji je glavni grad Republike Srbije?
Oboji kružić ispred točnoga odgovora.

- Novi Sad
- Beograd
- Niš
- Kruševac

U zadatku s više točnih odgovora

Oboji kružiće ispred izraza čiji je zbroj 5.

- $2 + 3$
- $1 + 2$
- $4 + 1$
- $2 + 4$
- $3 + 5$

- Ako završiš ranije, predaj test i tiho izadji.

Želimo ti mnogo uspjeha na ispitu!

ЗАВРШНИ ISPIT NA KRAJU OSNOVNOGA OBRAZOVANJA I ODGOJA

TEST
HRVATSKOGA JEZIKA I KNJIŽEVNOSTI

1. Pročitaj primjere pa procijeni koji je od navedenih primjera pisan novinarskim stilom.
Oboji kružić ispred točnog odgovora.

Zvučna snaga energija je koju neki zvučni izvor šalje u 1 sekundi na sve strane. Jakost ili intenzitet zvuka energija

- je koja dolazi na 1 cm² u okomitu smjeru. Jedinica za frekvenciju ili visinu tona jedan je titraj u sekundi ili, drugim riječima, 1 cikl u sekundi ili kraće 1 herc (Hz). Kao normalne frekvencije uzimaju se danas 440 i 1000 Hz. One služe kod ispitivanja glazbenih instrumenata.

Na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, a u povodu proslave 300-te obljetnice rođenja velikog hrvatskoga i svjetskog matematičara, astronoma, geodeta, fizičara, filozofa i književnika Ruđera Boškovića (Dubrovnik, 18.

- svibnja 1711. – Milano, 13. veljače 1787.), Hrvatski je sabor 2011. godinu proglašio godinom Ruđera Boškovića. Središnja svečanost proslave obljetnice Boškovićeva rođenja održana je u Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskoga.

2. Pročitaj ulomak pa riješi zadatak.

Na samrti knez Nikola rekao je Malduhu:

– Vladar koji ne zna cijeniti naše more, nije naš vladar. Na tebi je, Malduše, da ne dopustiš Mlečanima, ni ikojem neprijatelju, da plovi našim morem kao da je njegovo. Ako je i jači i moćniji, neka barem zna da nije sam i da nije dobrodošao...

I dok su svi gradovi uz more imali samo neznatno brodovlje, a i to su bili na traženje dužni „posuditi“ Veneciji, jedino su se Zadrani i Omišani odupirali sili krilatog lava. Malduh je dobro znao da će se Zadar to uspješnije odupirati što omiška flota bude više i češće napdala mletačke brodove.

S vrška otočića stizao je signal: svaki okomit zamah plave zastave označavao je jedan trgovački brod, a svaki vodoravan zamah ratni brod. Nakon tri okomita i dva vodoravna zamaha, izvidnik je napravio zastavom krug: znak da je zadnji brod odmakao od Rta sv. Petra.

– Na vesla! – grunu Malduh.

Flota je oživjela. Četiri broda krenuše na zapadnu stranu otočića, a ostala četiri na istočnu. Presjeći će put mletačkom brodovlju i udariti s oba boka.

(Alojz Majetić, *Omiški gusari*)

Zašto se Zadrani i Omišani odupiru plovidbi mletačke flote morem?

Napiši odgovor na crte.

---

3. Prepiši sljedeće rečenice pazeći na pravopisno pravilo pisanja velikog slova u višerječnim imenima.

ZAŠTITNIK DUBROVNIKA JE SVETI VLAHO.

SRETAN BOŽIĆ I NOVA GODINA. (blagdan)

UČENIK SAM 8. RAZREDA OSNOVNE ŠKOLE MIROSLAVA KRLEŽE.

---

4. Oboji kružić ispred rečenice u kojoj uočavaš neformalni govor.

- Oprosti, ispričat ču se razrednici.
- Žao mi je, ispričat ču se razrednici.
- Sori, ispričat ču se raski.
- Neugodno mi je, ispričat ču se razrednici.

5. Oboji kružić ispred niza naziva koji su napisani u skladu s pravopisnim pravilima pisanja velikoga slova u višerječnim imenima.

- Dioklecijanova palača, Hrvatski narodni preporod, Jadransko more, Biograd na Moru
- Dioklecijanova palača, hrvatski narodni preporod, Jadransko more, Biograd na moru
- Dioklecijanova palača, hrvatski narodni preporod, Jadransko more, Biograd na Moru
- Dioklecijanova palača, hrvatski Narodni preporod, Jadransko more, Biograd na moru

6. Odredi o kojoj je glasovnoj promjeni riječ u sljedećem primjeru: *Gubec – Gupca*.
Oboji kružić ispred točnog odgovora.

- nepostojano a
- palatalizacija
- nepostojano e
- jednačenje po zvučnosti

7. Oboji kružić ispred točnog odgovora.

Riječima *more*, *morski*, *pomorski*, *pomorac* korijen je:

- pom-
- mor-
- pomor-
- po-

8. Pravilno poveži frazeme i njihovo značenje.
Oboji kružić na odgovarajućem mjestu.

	pobjeći	neustrašiv, iskusan mornar	slobodan, samostalan	zanositi se, maštati
morski vuk	☐	☐	☐	☐
živjeti u oblacima	☐	☐	☐	☐
biti svoj gazda	☐	☐	☐	☐
dati petama vjetra	☐	☐	☐	☐

9. Pozorno pročitaj enciklopedijsku natuknicu.

Matoš, Antun Gustav, hrvatski književnik i intelektualac (Tovarnik, 13. 6. 1873. – Zagreb, 17. 3. 1914.). U Zagrebu, gdje mu se obitelj naselila ubrzo nakon njegova rođenja, pohađao je osnovnu školu i gimnaziju. Nakon nedovršene gimnazije propao mu je i pokušaj studija na Vojnome veterinarskom fakultetu u Beču. Nakon toga se potpuno posvetio pisanju i glazbi. Prvu pripovijetku *Moć savjesti* objavio je 1892. u Viencu. Odbija poziv za vojsku te odlazi u Beograd, gdje je svirao violončelo u tamošnjim orkestrima i radio kao novinar. U svojim novinskim tekstovima nerijetko je ulazio i u političke teme. Matoševi politički nazori bili su bliski Starčevićevu pravaštву.

Oboji kružić ispred točnog odgovora.

Osim što je bio pisac, Antun Gustav Matoš bio je i:

- veterinar i novinar
- violončelist i novinar
- političar i vojnik
- vojnik i novinar.

10. Oboji kružić ispred točnog odgovora.

U rečenici *Mislite da je to vaš izbor odjeće, ali zapravo je taj stil nametnut putem medija.* istaknuta riječ ima ulogu:

- apozicije
- pridjevnog atibuta
- imenskog atributa
- priložne oznake.

11. Pročitaj rečenicu pa riješi zadatak.

Kad dovršim posao, osjećam se ispunjeno.

Koje glagolsko vrijeme prepoznaće u podcrtanom primjeru?

Oboji kružić ispred točnog odgovora.

- perfekt
- futur I.
- prezent
- aorist

12. Pažljivo pročitaj ulomak iz romana *Kroz pustinju i prašumu* Henryka Sienkiewicza i odredi značenje podcrtanog frazema.

I u tigrovskom se njegovom srcu skrivala neka privrženost starijem bratu, jer ga je na pomisao da ga mora bolesnoga ostaviti, spopao očaj.

Oboji kružić ispred točnoga odgovora.

- osjećajno srce
- bezosjećajno srce
- bolesno srce
- zdravo srce

13. Kojoj vrsti riječi pripada riječ *već* u sljedećoj rečenici: *Već si došao.?*

Oboji kružić ispred točnoga odgovora.

- prilozima
- prijedlozima
- česticama
- veznicima

14. Pročitaj rečenicu pa riješi zadatak.

Slušao sam je pozorno dok je opisivala roman koji sam najviše volio.

Koje vrste zavisno složenih rečenica prepoznaćeš u primjeru?

Oboji kružić ispred točnog odgovora.

- vremenska i atributna
- vremenska i objektna
- načinska i atributna
- načinska i objektna

15. Odredi čije ljepote hrvatski književnik Josip Kozarac slavi u sljedećem odlomku.

Tko je jedanput bio u toj našoj drvenoj šumi, s onim divnim stabarjem, spravnim, čistim i visokim kao da je saliveno, taj je ne može nikada zaboraviti. Tu se dižu velebni hrastovi sa sivkastom korom, izrovanom ravnim vrazdama koje teku duž cijelog, dvadeset metara visokog debla sa snažnom širokom krošnjom kojano ga je okrunila kao stasitog junaka kučma. Ponosito se oni redaju jedan do drugoga kao negda kršni vojnici krajiški, a iz cijele im prikaze čitaš da su orijaši snagom, da prkose buri i munji, da su najjači i najplemenitiji u svom carstvu i plemenu.

Oboji kružić ispred točnog odgovora.

- slavonsku šumu
- svoj vrt
- egzotične krajeve
- slavonska polja

16. Oboji kružić ispred točnog odgovora.

Josip Pupačić napisao je pjesmu:

- Tri moja brata*
- Vagonaši*
- Slap*
- Nosim sve torbe, a nisam magarac.*

17. Oboji kružić ispred stiha u kojemu uočavaš usporedbu.

- Tip, tip... do puta
Doskakuta.
- Tiho, o tiho govori mi jesen:
Šuštanjem lišća i šapatom kiše.
- Nad trećim brdom u visini
Nebo ko zastor plavi.
- Dolazi suton kose plave
Sluti se po koraku.

18. Pročitaj ulomak Dinka Šimunovića iz djela *Alkar* pa riješi zadatak.

Kad god je, iz početka, Rašica htio zaboraviti na tu svoju ljubav i novu i staru, a osobito kad bi gledao Salka. Ali mu to nije bilo moguće jer je srce u njega još vrlo mlado i Marta bijaše veoma nalik na svoju majku. A majku je njezinu on ljubio svom snagom kad je bila isto onakva kao što je sad njezina kći.

Oboji kružić ispred književnoga roda i vrste kojima djelo pripada.

- epika, pripovijetka
- drama, drama u užem smislu
- lirika, pjesma u prozi
- epika, novela

19. Pročitaj ulomke pa oboji kružić ispred ulomka u kojem je upotrijebljeno opisivanje.

Oboji kružić ispred točnog odgovora.

Teško kucanje bila nije smetalo satu na ruci pukovnika Tibbetsa. U njemu su se okretali kotačići. I s tim

- okretanjem jedna je sekunda za drugom postajala prošlost. Kazaljke su pokazivale osam sati četranaest minuta i trideset pet sekunda.
- Šigeo se ogleda unaokolo. Ni na jednom od puteljaka što su vodili na sve strane nije se moglo vidjeti šetača ni policajaca. Prigoda da se okupa u jezeru bila je neobično povoljna. Skine sa sebe sestruru i opazi da je zaspala.

20. Pročitaj pjesmu *Zvijezda da mi je biti* Josipa Pupačića pa riješi zadatak.

Zvijezda da mi je biti,
i živjet kao zvijezda
negdje visoko, visoko.

Pa da netko za mene
brojeći zvijezde kaže:
Ono je moja zvijezda.

Zvijezda da mi je biti.

Oboji kružić ispred točne tvrdnje.

- Lirska subjekta i pjesnika isti su.
- Lirska subjekta i pjesnika nisu isti.
- Lirska subjekta napisao je pjesmu.
- Pjesnik nije napisao pjesmu.

PRAZNA STRANICA

ИНТЕРНО

PRIMJERAK ZA ŠKOLU

Republika Srbija
MINISTARSTVO PROSVJETE
ZAVOD ZA VREDNOVANJE KVALITETE
OBRAZOVANJA I ODGOJA

ZALIJEPITI IDENTIFIKACIJSKU
NALJEPNICU

ZAVRŠNI ISPIT NA KRAJU OSNOVNOGA OBRAZOVANJA I ODGOJA

TEST
HRVATSKOGA JEZIKA I KNJIŽEVNOSTI

IDENTIFIKACIJSKI OBRAZAC

IME, IME JEDNOGA RODITELJA / DRUGOGA ZAKONSKOG ZASTUPNIKA, PREZIME UČENIKA

IDENTIFIKACIJSKI BROJ UČENIKA

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

OSNOVNA ŠKOLA _____

MJESTO _____

OPĆINA _____

POTPIS DEŽURNOGA NASTAVNIKA

